

Minister Spraw Zagranicznych

Anna E. Fotyga

USM 2103-23-06/2

Warszawa, 22 sierpnia 2006 r.

**Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Czesława Ryszkę wraz z innymi Senatorami na 16. Posiedzeniu Senatu RP w dniu 3 sierpnia 2006 r. (pismo nr BPS/DSK-043-531/06 z dn. 9 sierpnia br.) w sprawie reakcji Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości na publikację J. T. Grossa pt. *Strach. Antysemityzm w Polsce po Auschwitz*, uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Książka Jana T. Grossa *Strach. Antysemityzm w Polsce po Auschwitz*, opublikowana w jęz. angielskim w USA, zainicjowała burzliwą debatę publiczną tak w Stanach Zjednoczonych, jak i w Polsce. Oczekiwać można, że debata ta będzie się poszerzać w miarę ukazywania się przekładów książki Grossa na inne języki. Jak wiele prac z zakresu historii najnowszej, praca Grossa wzbudza kontrowersje. Największe zastrzeżenia budzą socjologiczne wnioski autora i uogólnienia oparte na przesłankach warstwy faktograficznej. Ton narracji autora ukazuje Polskę w niekorzystnym świetle, co może negatywnie odbić się na dialogu polsko-żydowskim.

Książka Grossa wywołała w USA niespotykane, jak na pracę o charakterze naukowym, zainteresowanie. We wszystkich czołowych pismach ukazały się obszernie recenzje i omówienia. Na ogół są one bezkrytyczne wobec pracy Grossa, a wiele z nich zawiera treści szkalujące Polskę. Należy tu wymienić recenzję Elie Wiesela w *The Washington Post* (25.06.2006), Thane'a Rosenbauma w *The Los Angeles Times* (25.06.2006), Joan Mellen w *The Baltimore Sun* (02.07.2006) oraz Davida Margolicka w *The New York Times* (23.07.2006). Polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne w USA zareagowały na te publikacje. W tej sprawie ukazał się drukiem list amb. J. Reitera opublikowany przez *The Washington Post* w dniu 09.07.2006 oraz przez *The Baltimore Sun* w dniu 15.07.2006.

W związku z tymi wydarzeniami, MSZ przygotowuje szereg przedsięwzięć medialnych i akcji *public relations*. Jednym z elementów tego, zakrojonego na szerszą skalę, planu jest wydanie angielskiej wersji recenzji i artykułów opublikowanych w Polsce w odpowiedzi na książkę J. T. Grossa. Z materiałów tych powstanie broszura, która z początkiem września

zostanie przesłana do polskich placówek dyplomatycznych, a także bezpośrednio do osób i środowisk opiniotwórczych w krajach, gdzie istnieje problem negatywnego przedstawiania Polski w kontekście II wojny światowej. Niezależnie od omówień w prasie krajowej, w nowojorskim *Nowym Dzienniku* ukazała się obszerna krytyczna recenzja książki Grossa autorstwa Macieja Kozłowskiego. Autor recenzji odnosi się w niej także do publikacji w amerykańskiej prasie. Tekst ten został już przetłumaczony na angielski i przekazany do różnych środowisk opiniotwórczych w USA. Podejmowane są starania, by umieścić skróconą wersję tego artykułu w czołowych pismach amerykańskich.

Kolejnym elementem podejmowanych przez MSZ działań będzie zorganizowanie w najbliższym czasie narady polskich placówek dyplomatycznych w USA, poświęconej aktualnym wyzwaniom dla dyplomacji publicznej i kulturalnej w USA. Być może jednym z elementów tej akcji będzie kampania na rzecz kreowania pozytywnego wizerunku Polski w Stanach Zjednoczonych, której przeprowadzenie zostanie zlecone profesjonalnej firmie PR, posiadającej duże doświadczenie na rynku amerykańskim i międzynarodowym.

MSZ planuje ponadto zorganizowanie w Polsce międzynarodowej konferencji naukowej nt. stosunków polsko-żydowskich; w tej sprawie podjęto już wstępne ustalenia.

W ocenie MSZ, inicjatywy te nie tylko stanowią przeciwwagę dla nieuzasadnionej krytyki naszego kraju, jaką wzbudziła książka J. T. Grossa, ale w dłuższej perspektywie powinny wywrzeć wpływ na kształtowanie pozytywnej opinii o Polsce i Polakach w społeczeństwie amerykańskim.

2
po wycenieniu
